

A' ROMAI TSASZÁRI ÉS AP. KIRALYI FELSÉGNEK
KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSEŐL Szombaton 10. Májusban. 1788.

Minden nevezetesebb tudva lévő Hadi-történetek.

A zon rendkívül-való buzgó igyekezetnek és példa nélkül való szorgalmatosságnak, mellyel most Konstantinápolyban minden Státusok, mind a' szárazon mind a' vizen a' hadi-készületekben foglaltoskodnak, még eddig a' Török Kronikákban párt nélkül valók, azt írják egy Konstantinápolyból jött levélben; és a' háborúnak folytatására nézve mindenek olly meg-határozott elmével vagynak, hogy a' ki csak edgyet talál-is szollani a' békeességről iten, leg-kegyetlenebb halállal ölik-meg: maga a'

Muf-

Mufti-is az ő békefséget szerető szivéért a' Tsászar haragjának tüzébe esett és Hivatalától meg-fosztatott. Minden szárazon és vizen meg-indúlható Török Sergek utban vagynak; még magáról a' Szultánról-is azt állitják némelyek, hogy a' maga népében lehető nagyobb hadi-tuznek gerjesztésére, Augusztusig az ujj *Muftival* edgyütt Táborba szállának, és a' *Mahumed'*, soha eddig vallások ellen fel-nem bontott titkos pénz-tárját ekkorra bizonyoson fel-nyitának — ez a' nagyobb akadály, hogy már nem csak Marokkóban és más Török-szél Tartományokban, hanem Konstantinápoly körül-is kezdi a' kopasz fejeket le-nyomó Pestis a' maga fejét fel-emelni, és az éhség némely helyeken erőszakot venni; mely még Istennek hála nálunk soholt el-nem kezdődött, 's az ideitermés-is minden-felé nagy reménységgel biztat. — A' Politikusok el-nézése-szerént, a' *Nagy Vezér* ezen folyó hónapnak még vége-felére váratik megérkezni, és az ekkori vér-özönnel folyó közönséges tsata fogja ujjal ki-mutatni a' gyözedelmi Koszorút; mert a' Török háborukban esmeretes *Márs* őregebb fiai ugy itélnek, hogy a' Török az afféle lopva meg-került apró tsetépatékban fokszor nyertes; de a' közönséges ütközetökben, hól az ágyúgollyóbifok az előttök állokat pázmára vehetik, mindég szerentsétlenek szoktanak lenni. Azt olvasuk egy közönséges Német Levélből, hogy a' Muszka Birodalomba már szörnyü Torókség érkezett volna-meg, a' honnan a' Hertzeg *Koburg* Táborával Gen. *Szoltikov* vezérsége alatt edgyefittetett Muszka Sergek olly parantsolatot vettének vólva *Románovtól*, hogy az ő Táborához vissza-térnének, mert *Bender* körül fokkal több ellenség gyült vélet-

lenül-öszve, hogy sem néki az egész Táborra szüksége ne volna; a' honnan ezen Sereg a' miéinkől leg-ottan el-válván visszafutára, és ugyan azért Hertzeg *Kóburg*-is a' maga népével *Jassiban* maradni nem tartván bátoroságnak, minek-utánna a' *Moldovai Hertzeget Ipsilándi Urat* a' *Húszárok Tsernovitzba* vezették volna, *Kotzim*-felé nyomúlt.

Edgy Bukovinából Tsernovitzból jött, és szoról szora, ide iktatott bizonyos tudósító *Levél*. „*Kedves Barátom!* — Az eddig *Botosányban* mulatott *Erdödianum* Regement a' maga *Obristere Fábrinak* vezérlése alatt, ezen hónapnak 20-dik napján *Moldovának* leg-főbb *Várofsa Jassi* alá érkezék; hól már ki-rendelt Seregben készen váratik vala ez hivatlan *Vendég 3500* főből álló *Törököktől*, mellyet látván az említett *Obester*, a' Népet meg-állitá; de meg-nem tarthatván, kemény erővel a' *Törökökre* ütének; kik között a' *Magyar-Kard* olly galázólast vive véghez, hogy maga a' *Basa* életben maradott Népeit futásra *Komándirozá*, és a' *Várason* keresztül a' *Törököknek* nagy veszedelmekkel kergeté; melly futásban maga a' *Moldovai Vajda Alexánder Ipsylándi*-is egész *Udvari Népével* és katonáival jelen vala, kit minek-utánna más-fél mért-földnyire a' *Vároftól* a' vitéz *Magyarok* bé-értének volna, a' mellette lévő *Törökököt* nagyobb részben életektől meg-foszták, magát pedig a' *Vajdát 20* *Társzekereivel 200. Arnótával*, és a' *Divánhoz* tartozó minden főbb *Bojérok*kal *Jassiban* visszafutára kísérek, innen pedig *Tsernovitz-felé* utnak inditák; ki-is e' máinapon az egész *Udvari Népével 20.* hintókan *150.* drága *Lovaival* edgyütt, egy *Svádron Húszárságnak* vigyázása alatt *Tsernovitzba* bé-érkezék, kiről a'

kísérő Magyarok azt jegyzettek-meg az uton, hogy nagyobb részét idejének sirásban töltötte-el, kélttség-kivül attól fél, hogy a' Török Udvar, még az ősz-fzel Konstantzinápolyba vitetett Feleségén és ártatlan gyermekein fogja bofzfuzját tölteni: innen hová fog küldetni még nem bizonyos. — „Ezen hónapnak 23-dikán reggel 7-óra tályba rá-ütének 4500. Jantsárok Rohadinnál a' Nister mellett a' Gróf Mitrovski Bataliomából 2. Kompániára és az első Gárpizon Regementből 4. Kompániára, (ez utólfok, mindnyájon el-erőtlenedett régi katonákból állanak,) és 12-órákorig olly szertelen veszedelmekkel a' Törököknek fojtaták az ütközetet, hogy azon-kivül, a' kik az arra rendeltetett szekerektől halva visszavi-tettenek, Hotim Várában 539-en a' viadalnak helyén halva maradának, a' kik pediglen életben elfogattanak, azoknak-is kegyetlen kinok között kinyomák a' katonák lelkeket testeiből, 's el-vágván fejeiket a' viadalnak helyén karók teteire függeszték, és a' vagy tsak gondolatokkal ezt irák homlokaikra: *Vicem pro vice reddam tibi bone vicine*: ennek vége lévén az hóltak ki-vetkeztetéséhez kezdének, kinél olly feles Hollandus aranyokra találának, hogy fokaknak erzfénye 4. 5. száz arannyal vagyon meg-terhelve. Ezt ugy irám, mint a' ki a' viaskodásnak helyét számtalan hólt testekkel bé-teritve lenni szemeimmel látám. — Már negyed napja hogy az ő Felsége Tábori Lovai Tsernovitzba meg-érkeztenek, az honnan mindnyájon abban a' reménységben vagyunk, hogy rövid nap mulva a' Monárkhát magát-is léfzen szerentsénk szemlélni. „ —

Azon ütközetről, mely a' Toborutzi és Karenztai szélső-vigyázatoknál történt vala, és a' hól

3-ezer Törökök ellen a' részünkről valók tsak 5-száz-
zan olly tsudállásra méltó vitézséggel küszködtenek;
még érdemesnek itéljük némely legényeknek külö-
nös eseteiket-is emliteni. Egy káplárt, a' ki már
egy Török-rabot hoz vala, más 6 Törökök üzőbe
vévén, igyekezik vala azon rabot tölle el-venni, és
ötet el-fogni; de ez mind a' hat ellen olly tánto-
rodás nélkül való bátor vitézséggel óltalmazta ma-
gát, hogy ötet mind addig el-nem foghatták, mig
nem utóljára 8 nagy febekkel meg-terhelve, az el-
fogott Töröknek kardja még akkor-is kezébe levén,
maga lováról halva le-esett. — Ugyan itt egy köz-
legény, 3 Törököktől üzetvén, azoknak kettejét lo-
vaikról le-lötte, a' 3-dikát pedig meg-szalasztotta;
és igy 4 vágásokkal, és egy lövéssel, melyek kö-
zül rajta edgyik sem halálos vitézül viszfzáz-jött. —
Ismét egy más köz-legény, hozván egy Török ra-
bot, látja, hogy 4 Törökök jönének utánna; hogy
azért az időt meg-nyerje, edgyik piftolya által a'
maga Rabját meg-szabadítá rabságától 's életétől, magát
pedig a' haláltól. — Még egy más Húszár a' kinek
roszsz lova nem akar vala szaladni, igy szólla vél-
le lévő két pajtáfsaihoz: „Barátim! ne hadjatok en-
gem a' veszedelemben, de látván, hogy azon ket-
tőnek lehetetlen volna ötet meg-szabadítani, igy
szólla: magam látom, hogy ti 'az én és a' magatok
életét meg-nem tarthatjátok: mennyetek-el azért,
szolgáljátok hűséggel az én jó Tsászáromnak, és ta-
nuljátok meg én töllem miképpen megyen a' jó ka-
tona a' halállal szembe: ekkor utól érvén ötet 4
Törökök, két piftolyát ki-ragadván, azokkal két
Törököket le-lőtt; de azonban a' lova el-lövettet-
vén, maga-is utóljára ki-rántott kardja kezébe lévén

fok sebei terhe alatt el-elett: ezen legény, minden-
 kori jó maga vifeletéért különösen fajnálltatik, kár
 hogy a' nevét-is meg-nem tudhattuk. — (**)^b Ebben
 a' Tábortól a' Fő Hadi tanátshoz küldetett jelentés-
 ben, mellyben azon Vérontásnak veszett barlangjá-
 nál *Dubitzánál* esett tsata bővebben le-iratik; kö-
 zönségefen meg-ditséri Gen. Herizeg *Liktenstáin* a'
 mi katonáinkat, nevezetesen pedig Generál - Májor
Schlaunt, a' ki Generál *Khunnak* meg-sebefitterése
 után, a' Várnak tsorbáján, a' *Práisz* Seregnek
 egy Kompániájával olly vitézül visszsa verte a' ki
 rohanni akaró Törökséget, hogy ha ugyan akkor
 halálos sebet nem kapott volna, tehát a' Várba e-
 gézfzen bé-ment volna. Itten Hadnagy *Vágner*,
Zászló-tartó Maidle, Stráfamester *Devekain*, és Ge-
 nerál *Schlaunna* edgyütt el-esett Kapitány *Matzo-*
ki, ki-tettzhető vitézséggel viaskodtanak. Bé-nem
 mehetvén pedig a' Várba, midőn a' minden-elöl
 őszve-tódult ellenséggel a' sík mezőn tsatára ment
 a' dolog, tapasztaltatott; hogy a' tüzelő gyalogság-
 nak eleibe olly közel ment a' Törökség, hogy már
 Dárdájával azokat elérte: de a' mi gyalogjaink még
 sem szüntenek semmit a' tüzeléstől mind addig, míg
 a' *Kinszki* könnyű lovas Sergebéli Májor *Schubirsch*
 segittsége érkezvén, a' Törököket visszsa nyomták.

A' minap név-fzerént említett Generálisfokon és
 Kapitány *Matzokin* kívül, még e' következők
 el-estenek itten: a' Váradi Sz. Gy. Rgmtből Fő Had-
 nagy *Stadler*, a' Gréfen Húszár Seregből Kapitány
Gergei és Fő - Hadnagy *Vidman*: az *Eszterházi*
Miklósi Seregből edgy Zászló-tartó, egy Stráfames-
 ter, és 3 legény: a' *Dáitsmájszter* Sergeből, 21-
 legény: *Práiszéből* 25: a' *Váradi. Kerestestől* 2.

Sz. Georgéból, 4: a' 2-dik Bánátusiból 3: Kinszki Huszár edgy, Gréfenéből 48. az ágyusokból 13. Lovak estenek-el 67 számból állók.

A' meg-febesítették ezek: a' Gréfen Húszár Seregből Fő-Hadnagy *Ladányi*, all-Hadnagyok *Durtsák* és *Jánosi*. Köz-legények pedig 58-an: a' 2-dik Bánát. Seregből Zászló-tartó *Borojévits*, és 13 köz-legény: a' Dáitsmájszteréből Kapitány *Prébošt*, Fő-Hadnagy *Dumon*, és 115 köz-ember: a' Práisz Sergéből *König* és *Angelotti* Kapitányok: Zászló-tartó *Metlen* és 123 köz-ember: a' Várasdi Sz. Györgyből Fő-hadnagy *Mitterfiller*, és 39 ember: az Eszterházi Miklóséből egy Zászló-tartó, egy Strásmester, egy Káplár, és 8. köz-ember: a' Kinszki Húszárokból 15. az ágyusokból 26: lovak pedig 68-an febesítették-meg. El-fogat-tak az Eszterh. Mikl. a' Zászló-tartón alól 3-an: Práiszból 6-ton: Gréfenből 1: ló 1: két ágyúk pedig a' Török kézre jutottak. Az el-esett Törökök számát leg-alább az ostromnál 400-ra, a' tsatánál pedig 600-ra lehet határozni: febesseik igen sokan vóltanak, kiket ők magokkal el-vittének. Itt a' Törököktől edgy Zászlót vettének-el a' miéink.

A' Generál Gróf *Vartensleben* jelentése-szerént, a' Gréfen Húszárok Obestere *Ottó*, azon Húszárok-nak 3-osztályával, egy osztály *de Vins* Sergebé-
liekkel, edgy osztályal a' Határ-szél Oláh Seregből, és 100 Stutzosokkal Apr. 17-dikén Oláh-országba, a' Duna partyán fekvő *Csernest* nevü helységhez küldetett; azon Törököknek meg-akadályoztatására, kik a' Törtsvári kapunál álló Obester *Kráyra* ütni szándékoztanak: ámbár pedig az említett Obester *Ottónak* útját, mint a' *Basna* és *Plájalunga* he-

hegyeken tett nehéz út, mint pedig a' Törököknek Gládovából és Szeferinetből rájuk tett ágyúzáfa akadályoztatták; még-is más napon Csernestbe szerentséfen el-érkezett, de azon éjtszakán az ottan volt Törökök el-menvén tsak 24-et talált, kiket az ellene fegyverrel állani kívánó Bojérokkal, és 43. lovakkal együtt el-fogott, és a' Metterits Sántzához vissza hozott. Próbálták ugyan a' Gládovába volt Törökök az említett Obesterre ütni; de vissza verettenek: és így el-érte tzélját, mert a' Törökök a' Törtsvári kapura nem üthetnek, hanem Krájovába vissza kellett térniük. — Meg-értvén Generál G. Vartensleben, hogy Apr. 20-dikán a' Törökök Supának nevű falut, és Mezeritsnél álló őrizetünket meg akarják támadni; tehát Generál-májor Vetseit el-küldötte, hogy Orsovát, a' Sakk hegy-tetejét, a' Tserna vizének partját, Tofir falut, Batsna völgyét, és az Alion térségét őrizettel meg-rakja. Még-is érkeztek jó reggel Apr. 21-dikén a' Törökök, kiknek számok azokkal edgyütt, kik a' Török Orsovából hozzájuk tsatolták magokat 500 főnél többre ment: ezekkel reggeli 8 órától fogva 11-ig tartott a' tsata; de utóljára a' Törökség meg-szaladott: kiket a' miéink addig kergettek, míg a' Török Orsovából jövő ágyú golyóbisok engedték. Itt részünkről 16-ton febet kaptak a' Törökök közül 15 ön a' tsatázó helyen halva maradtak. Ezen tsatában Obester Hibel, Obestláj. Nugen, és Fő-Hadnagy Keller igen ditséretesen viselték magokat. — Azután hogy az Erdői Húszároknak Obestere Fábri Ur Fassihoz közelebb léptetett, az Erdődiek ditséretesen viselt dolgai közé számlálhatni azt-is, hogy Apr. 21-dikén azon 150 liztel meg-

zektől ajándékba küldött *fa-lónak-is* illő a' gyomrába tekinteni — mi van belőlről el-rejtve? Fogadom, hogy ha a' minapi méreggel meg-vefztegetett Török *Sonkáktól* meg-hólt *Velentzeiek* ma vagy hólnap fel-támadhatnának, még a' magok füstös disznó-lábjoknak *Serpenyőjét-is* jól meg-visgálnák, ha nem fül-é - el. — A' *Zemlini Levelek-szerént* egy *Viznizza* nevű Török Helység, mely Belgrádtól tsak egy mért-földnyire vagyon, meg-értvén, hogy Belgrád minden órán vérrel fogna verejtékezni, *Pántsovára* által szaladott, és magát a' *F. Ts. Királyi* óltalom alá adta. — Azt írják ugyan innen, hogy itt most a' *Generál* és a' *Korporál* nem mindenkor esmertetek-meg köntötösekről egy mástól, ugy szoktak öltözkedni, hogy az ellenségtől még meszsziről ne esmertessenek. — A' *Minkheni Hadi - Tanátsban* a' végeztetett, hogy a' hadi-férfiak száma **12** ezerrel szaporittassék. Ha ez igaz talál lenni, (ugy vélekednek a' *Politikusok*) hogy azon segittő *Frigy-kötés*, mely az *Austria* és a' *Baváriai Palatinátusi Udvarok* között már rég hirben forog, igaz lesz; és az egész okát itt mondják fekünni a' dolognak. — Az *Oláh-orzági Hertzeg Mavrojéni* irgalmatlan ember telenségét már tovább a' maga *Hadi - Tisztjei* sem szenvedhetvén, egy néhány *Agái* a' *F. Tsászári Zászlók* alá önként által jöttek. — A' *Sabáts Vára* szerentsés meg-vételének le-írásából még sok szép emlékezetre méltó dolgok maradtanak vala-el; azért rövideden adjuk hozzája azokat-is. — Midőn már a' *Várnak* falai némely helyeken a' földel egyenessé téttenek volna, edgy *Kadét* küldeték-bé fejér *Zászlóval*, a' *Várnak* fel-kérésére, a' mint már ezt irtuk vala; és ezen *Kadétnak* feje lövettetéke ke-

refztül. Midőn a' Vár-torobáján kívül a' forompókon kerefztül tüzelő Törökökkel szembe menne a' mi népünk a' Várnak tüzelve való el-foglalására, A' Szabad Seregbéli Kapitány Szokolovits a' maga Népével, a' G. Pálfi Táborig Papja (ki a' maga született Magyar Hazájához és Nemzetéhez forró indulatjából a' maga Lelki-pásztorsága alatt lévő Magyarairaival személfyefen mindenüt elől edgyütt hadakozik vala) Hertzeg *Deligné*, A' Hertzeg *Eszterházi Miklos* Sergebéli Obeſter G. *Sztárai*, ezen Regimentből edgy Kompániával, valának az első, kik a' Sántz-körül lévő forompókon leg-előbb bé-rontának, hól az *Eszterháziak* közzül még némely Tisztek-is mangalétát vettének és a' köz-emberekkel edgyütt löttének. Midőn a' Törökök látnák, hogy már 1000-nél több bőv-nadrágú legények hevernének a' magok vérekben a' földön, és hogy a' tüzet tovább ki-nem álhatják, edgy fejer Zászlót üténék ki a' Várnak toroba fokára, melyre a' tüzelés mind a' két részről meg-fzünvén, a' részünkről való fő Vezér leg-ottan egy néhány *Illiriai* nyelvet tudó köz-embereket küldé a' Várba. E' nem tették a' Törököknek, hogy hozzájuk követtségben köz-embereket küldettenek; azért azt igérék, hogy ők-is magok közzül Tiszteket küldenének által követtségbe, és onnan-is Ts. és K. Tiszteket várnának magokhoz. Ezen Követtségre tollünk önként vállalkozék Hadnagy G. *Eszterházi Pál*, Hadnagy *Bradana*vits, Kapitány *Szokolovits*; kik az Agához bé-menének. A' Törökök-is küldének 2 Tiszteket mi-hozzánk, de az alatt Hadnagy G. *Eszterházi Pált* őrizet alatt tarták olly fel-tétellel, hogy ha az ő 2 Tisztjeiknek valami bajok találna esni, a' Grofnak fejét vennék

és karoba ütnék. De mivel a' 2 Török Tisztek visszamentenek, meg ajándékozáék G. Eszterházit egy pár gyönyörű Török piftollyal és edgy igen szép kardal. A' Török Tisztek által-vivék az izenetet, fegyvereket le-rakák s. t. a' mint már irtúk. Itt ezer Töröknél több esett-el — a' miéink közzül 24. A' Zászlókon és ágyukon kívül 8 hordó puskaport-is kaptunk itt, 2 Dobot és edgy néhány sipot-is. Az Eszterházi Regementjének örök emlékezetnek okáért, hogy itt magát vitézül viselte 2 Török-Zászlók, egy dob és 2 sipok adattak által. A' lovak, mellyeket itt nyertünk, sokkal roszszabbak, hogy sem fegyver alatt szolgálatot tehetnének. — Most mondja már valaki, hogy *Vénus* nem hiven fzereti *Mársat*? A' mi Bétsi *szépjeink* az eddig vifelt arany-költsot 's más több mejjen függöket mind el hányták, és ezek helyet edgy kis töre tsinált arany piftolyotskát hordoznak; még pedig ugy helyhezttelve mellyeken, hogy ennek maraklatjá mindég jobb-kézfelől esvén, ha a' Salavári kötő szobában a' balbák vagy a' legyek ellenségeskedni kezdenének, leg-ot-tan agyon löhefsék; azonban — Nem olyan hamisak már ma a' mi *Juditjaink*, hogy az álmos Feldmarsal *Hollofernes* fejét el-vigyék: Ezek inkább szoktanak most rakni a' Férfiak fejére, mintsem azt helyéről meg-mozdittsák. — Szabáts Vára a' meg-vételnek ábrázatjában, és az ott magokat vifelt főbb Tiszt Urak' képe, az Obester Sztárai Uré is ki-van réz-táblán nyomtatva és festve, és Bétsben árúttatik. — A' múlt fzeredán indula-ki innen 2 Regement a' Tábor-felé; edgy Gyalog Német és egy Vafas. A' Vafas Seregbélieknek elől hátúl vafok lévén, és fejekben fekete sifakjok olly irgalmatlan

tekintetük valának, hogy ezeknek első tekintetjek szívet dobbanthat. — Mialtától fogva a' Zemliniek egy bizonyos Tsata-piatzon olly kövér Törökököt szemléltének heverni, kik között némellyeknek nyakakon 2 ujnyi szalonnájok is találtaték, nem akarják hiinni, hogy Belgrádban olly nagy szükség uralkodnék, azonban (azt írják egy Zemlini Levélben) hogy itt a' szükség a' Jantsároknak tsak nem a' kontyok tetejére hágott, ha tsak a' Nagy-Vezér, ki, ebben az órában ugy értők, hogy már a' Serviai határ-szélekbe meg-érkezett volna, kenyeret nem hozott nékik. — A' Gen. Feldmarfallájdinánt G. *Vartenslében* Ur keze alatt, lévő Szabad-fergek majd minden-héten kotyavetyét tartanak a' Tábornál, hól a' prédált jószágokat el-adják, és egy másközt a' pénzt el-oztják. A' múlt hónapnak 21-dikén-is a' *Mehádiai* Tábornál illyen közönséges kotyavetye által adák-el a' prédált dolgokat; hól 700 forintokban 41 lovakat adának-el. — Itt Bétsben az a' hire, és a' közönséges Levelekből-is ugy olvassuk, hogy *Sabáts Várának* meg-vétele után 26-dikban a' Tábornak edgyik része Futak és Sabáts között a' Száva-vizén által menvén a' leg-nehezebb hadi-erővel, 27-dikben és 28-dikban az egész Tábor ő Felségének jelen-létében utánna ment, és hogy Belgrádnak ostromlásához minden bizonynal hozzá kezdettenek volna. Véghetetlen Sántzokat és Sorompokkat mondanak az ezt ostromlók előtt kéfzen állani — de 400 nagy ágyú! mellyek között mindenik ugyan azon edgy óra alatt 48-szor lövettethetik-ki; következés-képpen 400 ágyuk 12 óra alatt 230-ezer 400 gollyóbifokat pökhethnek-bé Belgrádba; mellyek lehetetlen, hogy azon Vár-falait kő-halmekká

ká ne változtassák — de fog-is valamiben kerülni; mert minden ágyú-lövést 5 forint 30 krajtzárjával vetvén-fel 1,267,200 forintokat tsinál — hól van az ember, ló, és más hadi dolgok, mellyek itt elveszhetnek. Ugy iratik, hogy ő Felsége a' Tsászárnak és Ferentz fő Hertzeg edgy Bránik mellett lévő nagy hegy tetejéről fogják ezen ostromat nézni, hól az ő Felségek őrizetin 2000 fegyveresek állanak, és Adjutántok, hogy azok által, ha a' szükség úgy kívánná, parantsolatokat küldhetne az ostromló Sergek Vezérihez. Azt mondják némeltyek, hogy a' Felséges Ur már rendelést tett volna, hog Belgrádnak meg-vételében mind azokat a' hadi rendtartásokat, mellyeket edgyik Keresztyén Haalmoság a' másik eránt a' háboruban véghez szokott vinni, mind elkövessék; az ostromlás előtt edgy Stábális Tisztet 2 Dobossal és 200 lovas katonákkal bé-küldjenek a' Várnak szép-szerént való fel-kérésére, és ha magok önként fel-nem adnák, ugy fogjanak a' tüzzel menydörgő ostromhoz. — A' Belgrádi Bafsa valami tsak az egész Városban meg-éghető vólt, mind edgy helyre hordatta a' Várnak edgyik oldalába, hogy ha az ő ellensége győzedelmi koszorúval találna bé-menni meg-gyujtsa, hogy semmi jószágot ne találhasson. A' házak' 's más épületek' fa-fedeleit mind le-vonatta, hogy a' varandó tüzes koszoruk által annál kevesebb tűz támodhasson. — Belgrádban 112 nagy ágyúk 22-ezer ágyú-gollyóbifok, és 21-ezer 500 fegyvert fogható Törökök vagynak, a' mint irják. A' Pattantyusokat 2 Frantzia Tiszt igazgatja; a' többi népet maga a' Bafsa. Várná már a' szegény jószivű Deli-Akmet, hogy edgyszer a' dolognak akár jobbra akár balra vége szakadna; mert már az éhes

Jantsároktól való félelemnek miatta arra-is fokadott vala, hogy minek-előtte már vénségire gyalázatosan ölettetnék-meg, maga lövi agyon magát, hogy birja Belgrádot az, a' kinek tetszik. — G. F. M. L. G. *Vartensleben* Ur a' napokban edgy olly Török Zászlót véve-el a' Törököktől, mellyen Török nyelven ezen irás találtatik vala: „*Légy segittségül Ur Isten*; mellyik Keresztény Zászlóra nem illenék-fel ezen emlékeztető irás!! — Midenek ugy beszélik; noha még nem meg-tzáfolhatatlan igazság, hogy Hertzeg *Liktenstáin* a' minapi nem egészfzen szerentséfen folyt Dubitzai ostromát megint meg-ujjítván, nem csak a' tsatázó Törököket verte volna-meg, hanem azon kétszeri próbán-is szerentsétlem véres barlangot-is el-foglalta volna. — A' Szebeni Ujságokból tudjuk, hogy a' Kofia Klastromabéli Barátok, midőn a' mi népünk ezen Klastromot el-foglalták volna, sirva panaszkodának, hogy nékiek semmi életre való jószágok nem lévén, csak nem éhel halnának-meg; a' honnan a' mi katonáink ezen szelid Atyáknak könyörületességből F. Ts. és Királyi katona 'semlével szolgálván, jó-izün falatozzák vala. Minekutánna a' mi népünk el-menvén, a' Törököktől foglaltatott volna-el ezen Klastrom — már tudták a' Törökök, hól a' Barátok gabonája — felverék a' Vermeket, és egy néhány 1000 mérő gabonát vivének-el a' Klastromból. Ez a' Kofiai Barátokon nem leg-szebb *Notabéné*.

Dexventába mintegy 4 mért-földnyire *Podvin* hoz a' Török *Bród* mellett, a' minapában egy Bafa érkezett 100-ad magával, ez a' Bafa *Kvosdánovits* Kapitánynak, a' kinek keze súllyát már sok Török viseli a' kópasz nyakán, Horvát nyelven azt isze-

„ Köszöntöm Kvosdánovits Kapitányt, 's izenem, hogy minthogy ő nékem 6 lovamat, egy Agámat, és egy néhány Törökömet meg-ölte: hat nap alatt várjon, vissza adom a' költsönt “ erre Kvosdánovits azt felelte „ Köszöntöm a' Basát, 's mond-meg néki, hogy én bizonyosán el-várom, és örvendezni akarok magamnál néki, de ha el-nem jön, nem egy Bafa, hanem egy hun — leszfz. A' Kapitányt ezért mind meg-ditsérték, mind több embert adtak melléje. — Zemlin körül már régről fogva, hogy edgy olyan Sántz áfatik, melynek ásására nem tsak a' Bánátból, hanem meszfze-helyekről oda küldetnek a' nap-számofok; és tsak gondolhatni az itt dolgozóknak fokaságát, midőn tsak egy napi költség 3000 n. forintokra mégyen. Ezen Sántz és ennek áfói már fokot szenvedtek ottan ottan, és ezt a' Belgrádi Törökök most sem nézhetik jó-szemmel. — Ugy beszélik, hogy a' *Mahumed* Ketske Oklába lopódott *Kotzi*, már-is járná az utját, hogy megint F. Ts. és K. kegyelembe eshessék; melly ha igaz talál lenni, minden órán bővebben meg-fogjuk tudni. — Jász - Apátiba edgy *Wurmzer* Huszár a' tarisznyába vitte haza a' jobb kezét., mellyet 7-dik Mártz. a' Bésániai tsatánál tett vala a' tarisznyába; és ő Felségétől 40 f. esztendei fizetése vagyon. —

